

darbas

AUTUMN 1958 NUMBER 3-4 (38-39) VOLUME XII

DARBAS [LABOR] is a Lithuanian quarterly of social sciences, arts, and literature, published by the Lietuviai Darbininkų Draugija [Lithuanian Labor Society], Inc., 5410 Sixth Ave., Brooklyn 20, N.Y. Editor-in-Chief J. Repečka. Business manager V. Gervickas. Undeliverable copies, subscriptions, change-of-address notices, and other business communications to be addressed to DARBAS, c/o V. Gervickas, 86-23 76 St., Woodhaven 21, N.Y. Annual Subscription \$3, students \$2. Single copy \$1. Second-class postage paid at Brooklyn, N.Y.

TRIMENESINIS KULTŪROS ŽURNALAS

1958 m. Nr. 3-4 (38-39) XII metai

Turinys Viršelyje: Viktoro Petravičiaus medžio raižinys "Laumės pamergės"

A. Škēma	Lietuviai tremties literatūros mirtis?	1
K. Tynan	Jie tiki, kad gyvenimas prasideda rytoj	5
L. Anderson	Saloninis balsas neįkvēps širdies	12
K. Tynan	Nesutik kalėti ligi gyvos galvos	13
J. Osborne	Iš kvailumo pasijuokti nebeužtenka	15
J. Kaminskas	Pažadinti žmogų žmoguje	16
A. Rūkas	Nevilttinga poema (Poezija)	19
A. Mekas	Tony Martin (Iš to pat vardo romano)	21
A. J. Greimas	Tarp šiapus ir anapus (Užrašai)	23
M. Karosas	Leonaitė-Kairienė į kapą palydėjus	27
P. Budrys	Malraux: revoliucionierius ir estetas	29
A. Griaudys	A. Škēmos "Baltoji drobulė" (Dialogas)	31
K. Rimšaila	Po PLB seimo: Ne geto mums reikia	34
A. Rannit	Lietuviai meno triumfas New Yorke	33
N. Valaitienė	Koncertas didelis, bet parapiškas	41
J. Butkus	Spaudos paroda: kataliko biblioteka	42
Šj.	Nejaunas jų pasaulis, bet plečiasi	43

★ ★ ★ Ivykiai ir žmonės (Kronika) 45

★ ★ ★ Be DARBO būtų tamsiau (Kiti apie mus) 47

★ ★ ★ Skaitytojau: DARBA nužudyti lengva Virš. 2

LEIDŽIA Lietuviai Darbininkų Draugija, Inc.

REDAGUOJA kolektyvas. Vyriausias redaktorius J. Repečka. Rankraščius, pastabas ir spaudos leidinius siųsti redakcijos adresu: DARBAS, c/o J. Repečka, 191 Richmond St., Brooklyn 8, N.Y.

TECHNINIS redaktorius — J. Jacyna

VIRSELIS — J. Mačiūno

ADMINISTRUOJA V. Gervickas.

Metams \$3, studentams \$2. Paskiras numeris \$1. Prenumeratą ir aukas žurnalui siųsti bet kuriuo iš šių dviejų adresų: DARBAS, c/o V. Gervickas, 86-17 76 St., Woodhaven 21, N.Y. — arba: DARBO FONDAS, P.O.Box 18, East New York Station, Brooklyn 7, N.Y.

Kritikai, redaktoriai, poetai, estetai, studentai ir paprasti mirtingieji, kurie nepasididžiavo mums pakutentį padų:

IŠ LAIŠKU IR SPAUDOS

**BE DARBO BŪTŲ TAMSIAU IR NUOBODŽIAU
MŪSŲ ŠIAUDINĒJE PASTOGĖJE**

"Darbas" tikrai gražus ir įvairus, bet jo temos ne vieniam išdomios (turiu galvoje ne aristokratus), o ypač kai jos nežmoniška kalba pasakojamos...

Va, už šitą jūsų pasimojimą skraidyt, biesas žino, koks dausose, aš ir pykstu. Nenoriu, kad "Darbas" būtų tokis, koks jis buvo pradžioje, bet neturi jis būti ir tokis, koks yra dabar.

Bostonas

Jackus Sonda

Jūs labai įtikinamai rašėte apie tolimesnėje perspektyvoje galimus ir lauktinus pasikeitimus totalitarianiame Rusijos rėde. Man tie išvedžiojimai labai patiko. Atrodo, kad visas pasaulis pradeda vis daugiau orientuotis ne į būsimą ir neišvengiamą karą, bet į galimas ateityje permanentas sovietiniame režime. Bet lietuvių tarpe "Darbas" ir šiuo atžvilgiu yra drąsus pionierius.

Be "Darbo" iš tiesų būtų daug tamsiau ir nuobodžiau mūsų šiaudinėje pastogėje...

Bostonas

Jonas Januškis

"Darbas" man labai patinka. Tai vienintelis žurnalas, kuri perskaitau beveik visą — nuo pradžios ligi galo. Jeigu ištėsėsite, tai milžiniškas įnašas į mūsų kultūrą. Be to, dar neužtikau nė vieno straipsnio, su kurio principinėmis mintimis nesutikčiau. Ypatingai žavėjausi visa medžiaga apie Vengrijos sukilių ir žaviuosius jūsų tvirtai užimtu požiūriu Tėvynės atžvilgiu.

Čikaga

Antanas Rūkas

Turiu jus pasveikinti su pastaruoju numeriu: jis man atrodo labai vykės. Keletą pastabų dėl atskirų jo straipsnių įdedu į "Užrašus".

Bendravimo "Darbe" mes visi pasiilgę — jis yra būtinybė, ir man malonu jausti artimus ir pažystamus jūsų diapazono virpėjimus...

Rašysiu, grįžęs iš Paryžiaus. Kaip matote, ant manęs galite atsidėti — mano fiziškų galimybų ribose. Linkiu jums drąsos ir ištvermės — šiuos žodžius vartoju pilna jų prasme.

Aleksandrija, Egiptas

Algirdas J. Greimas

Man jūsų žurnalas patinka: jis su kiekvienu numeriu ne tikai darosi estetiškai patrauklesnis, bet ir kaskart svarnesnis savo turiniu. Iš tiesų, labai būtų svarbu išlaikyti,

kiek galima, aukštesniam lygyje jūsų minimą kultūrinį dialogą ("Aidai" — "Darbas").

Tikiuosi artimoje ateityje, kai tik šiek tiek atdirbsiu skubiausius rašto darbus, atsiųsti ką nors jūsų žurnalu.

"Linkiu "Darbui" sėkmės ir tvirtos ateities.

Montrealis

Henrikas Nagys

Pastarasis "Darbo" numeris labai išpūdingas, ypač D. Burg straipsnis apie intelektualinių rūgimą pas Sovietus. Gera, faktiška, nuosekliai apžvalga, be jokios isterijos. Straipsnis apie Lawrence irgi geras, tik gal kiek elementarus. Iš kitos pusės — straipsnis apie kiniečių meną, nors labai iššaukiančią minčių kupinas, yra pernelyg jau suglaustas. Iš viso paėmus, jaučiasi išlaikytas tonas aukštesniame lygyje. Už tai sveikinu, nes žinau, kad nepigiai atsiėjo tai pasiekti.

Apskritai, "Darbo" pažanga vyksta dideliais šuoliais. Tieki paties žurnalo meniniams apipavidalinime, tiek ir turinys jaučiasi, kad redaktoriai ir leidėjai supranta savo sunkią atsakomybę ir mėgsta savo darbą.

Oberlin, Ohio

Rimvydas Šilbajoris

Gerai, kad veržiatės į žmones. Šitaip patrauksite daugiau naujų skaitytojų ir tuo būdu galēsite leisti dar daišsnį, dar turtingesnį žurnalą.

Esate dar jauni, bet atliekate didelį darbą. Laužkitės, kaip sakiau, pro ramybės kiautą, o kiti, kurie supranta jūsų uždavinį svarbą mūsų kultūrai, jums padës, nors ir pamažu, nors ir iš lėto. Tik nepavarkit, tik turėkit kantrybės.

Londonas

Kazys Barėnas

Skaitau "Darbą", galvą linguodamas. Žinau, kad šis žurnalas sunkiai gula gal tik poros žmonių pečius. Bet pasigosti jis gali bent tuo, kad jo pastangų vaisiai stebina ir tokius, kaip mane, kurie, deja, tik iš tolo ši darbą sekia, bet džiaugiasi "Darbo" verčiamu milžinišku baru idėjiniam literatūros lauke.

Čikaga

Stasys Vainoras

Atsitiktinai, gavęs iš vieno savo pažystamo, susipažinau su "Darbu". Buvaus nustebintas, kad, šalia parapiškų "Aidų", yra ir platus laicistinis žurnalas: gražus, stiprus ir baisiai gyvas savo temomis ir kalba. Man tai buvo didelis atradimas.

Dėl to ir nesidroviau prašyti: siūskit, jei galit, man kiekvieną "Darbo" numerį — bet dovanai. Mat, aš jau 13 metų guliu džiovininkų sanatorijoje ir neturiu nė cento